

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru

Posílení prosazování pravidel jednotného trhu – revize stávajících nástrojů a platného rámce

(stanovisko z vlastní iniciativy)

(C/2026/7)

Zpravodajka: **Isabel YGLESIAS**

Poradkyně	Sonsoles CENTENO HUERTA (pro zpravodajku)
Rozhodnutí plenárního shromáždění	27. 2. 2025
Právní základ	čl. 52 odst. 2 jednacího řádu
Odpovědná sekce	Jednotný trh, výroba a spotřeba
Přijato v sekci	2. 9. 2025
Přijato na plenárním zasedání	18. 9. 2025
Plenární zasedání č.	599
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	96/0/1

1. Závěry a doporučení

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) zdůrazňuje ústřední úlohu politiky prosazování práva při snižování roztržičnosti jednotného trhu a vyzývá Komisi, aby zavedla jasný a koordinovaný přístup, pokud jde o nástroje týkající se prevence, spolupráce a nápravy. Zdůrazňuje také primární povinnost členských států provádět včas a správně právo EU. V návaznosti na strategii pro jednotný trh by Komise měla dát silné signály ohledně toho, jak bude dále a bezodkladně posilovat prosazování práva.

1.2 Odpovídající provádění práva EU by mělo být začleněno do všech kroků legislativního procesu a právní předpisy by měly obsahovat ustanovení věnovaná prosazování práva. Kromě toho je třeba zabránit tzv. gold-platingu omezením možností doplňovat právní předpisy EU o dodatečné vnitrostátní požadavky. EHSV v tomto ohledu žádá o aktivní zapojení spolunormotvůrců a ve fázi provádění nebo uplatňování na vnitrostátní úrovni i členských států, a to zejména při přezkumu interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů a souboru nástrojů pro zlepšování právní úpravy.

1.3 EHSV žádá Komisi, aby aktualizovala sdělení o prosazování práva EU ⁽¹⁾, aby posílila a zjednodušila nástroje prosazování práva a urychlila vyřizování řízení o nesplnění povinnosti a zároveň zvýšila jejich transparentnost. Za tímto účelem by Komise měla informovat o ročních prioritách týkajících se prosazování prostřednictvím výroční zprávy o pokroku při prosazování a provádění.

1.4 EHSV zdůrazňuje, že je důležité účinně využívat řízení o nesplnění povinnosti jako nejsilnějšího nástroje k zajištění toho, aby členské státy právo EU uplatňovaly správně, a doporučuje zkrátit dobu trvání řízení, aby se zabránilo právní nejistotě, zvýšit transparentnost a zlepšit komunikaci se stěžovateli.

⁽¹⁾ COM(2022) 518 final.

1.5 Systém SOLVIT, jakožto jediný nástroj EU, který přispívá k řešení individuálních stížností na uplatňování práva EU, by měl být zdokonalen a propojen s ostatními nástroji pro prosazování práva. Nezbytným krokem je rovněž posílení pracovní skupiny pro prosazování jednotného trhu. Kromě toho by bylo užitečné prozkoumat nové možnosti, jak zajistit správné uplatňování práva EU, jako je například jmenování zvláštních orgánů v členských státech, které by se věnovaly výhradně záležitostem jednotného trhu, a vyčlenění více zdrojů na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU. V této souvislosti EHSV vyzývá členské státy, aby budoucím koordinátorům pro jednotný trh poskytly nezbytné zdroje.

1.6 Závěrem se EHSV domnívá, že vytvoření jednoduchého, bezproblémového a silného jednotného trhu není možné bez toho, že by se správné prosazování práva EU stalo prioritou. EHSV proto vyzývá Komisi jakožto strážkyni Smluv, aby urychleně provedla konkrétní opatření ke zlepšení své politiky prosazování práva, a členské státy, aby omezily stávající překážky a nevytvářely nové.

2. Obecné připomínky a souvislosti

2.1 V posledních letech se politika prosazování práva vyvíjela tak, že kombinovala mechanismy pro spolupráci *ex ante* s žalobami pro nesplnění povinnosti. V roce 2016 ve sdělení *Právo EU: Lepší výsledky díky lepšímu uplatňování* ⁽²⁾ (dále jen „sdělení z roku 2016“) Komise upřednostnila prosazování práva v určitých případech a přijala strategičtější přístup, který byl zachován i ve sdělení *Prosazování práva EU pro Evropu, která přináší výsledky z roku 2022* ⁽³⁾.

2.2 Ve své *hodnotící zprávě o pracovních metodách Komise pro kontrolu uplatňování práva EU* ⁽⁴⁾ dospěla Komise k závěru, že byly úspěšně provedeny priority uvedené ve sdělení z roku 2016, což zvýšilo dopad činnosti Komise v oblasti prosazování práva. V tomto ohledu vykazují údaje jasný pokles počtu řízení o nesplnění povinnosti, což potvrdila i sama Komise ⁽⁵⁾. Srovnávací přehled výsledků v oblasti jednotného trhu pro rok 2023 ukazuje, že se počet případů nesplnění povinnosti v oblasti jednotného trhu za předchozí čtyři roky kumulativně snížil o 21 %.

2.3 Tento pokles lze vysvětlit klesajícím počtem nových směrnic určených k provedení, rostoucí podporou poskytovanou členskými státy při jejich provádění a uplatňování a stále častějším využíváním dialogu mezi Komisí a členskými státy v rámci projektu EU Pilot. Část akademické obce však tvrdí, že důvodem by mohla být skutečnost, že je Komise pod příliš velkým politickým vlivem kvůli své dvojí roli jak prosazovatelky, tak politické hybatelky integrace ⁽⁶⁾.

2.4 Panuje široká shoda na potřebě posílit politiku prosazování práva, zejména v oblasti právních předpisů týkajících se jednotného trhu ⁽⁷⁾. Komise to uznala ve svém sdělení o provádění a zjednodušování: „*Nedostatky v provádění pravidel a v dokončení jednotného trhu jsou brzdou naší prosperity a konkurenceschopnosti. (...) V důsledku toho lidé a podniky plně nevyužívají všech výhod politik EU*“ ⁽⁸⁾. Novinkou je, že sdělení o zjednodušování a pověřovací dopisy z roku 2024 ukládají komisařům povinnost předkládat příslušnému výboru Evropského parlamentu a složení Rady výroční zprávu o pokroku při prosazování a provádění. Strategie pro jednotný trh dále doporučuje, aby byly jmenování vysoce postavení koordinátoři, jejichž úkolem bude podpořit uplatňování pravidel jednotného trhu a aktivně se podílet na prevenci a řešení vnitrostátních regulačních a správních překážek tohoto trhu ⁽⁹⁾. Komise rovněž rozšířila oblast působnosti výročních zpráv o právním státu tak, aby zahrnovaly i rozměr jednotného trhu, přičemž v centru pozornosti jsou otázky týkající se přeshraničních podniků, zejména malých a středních, a aby poskytly členským státům pokyny k zajištění prosazování právních předpisů v oblasti trhu ⁽¹⁰⁾.

⁽²⁾ SWD(2023) 254 final, 14.7.2023.

⁽³⁾ V tomto smyslu viz zpráva Komise Kontrola uplatňování práva Evropské unie – Výroční zpráva za rok 2023, s. 7.

⁽⁴⁾ SWD(2023) 254 final, 14.7.2023.

⁽⁵⁾ V tomto smyslu viz zpráva Komise Kontrola uplatňování práva Evropské unie – Výroční zpráva za rok 2023, s. 7.

⁽⁶⁾ Viz Kelemen, R. D. a Pavone, Tommaso, *Law Enforcement and the Politics of Supranational Forbearance in the European Union* (27. prosince 2021), s. 2, a Meyers, Zach, *Better Regulation in Europe: an action plan for the next Commission* (19. března 2024), s. 17.

⁽⁷⁾ Lettova zpráva, s. 129, a společné prohlášení organizace BEUC a konfederace BusinessEurope o prosazování spotřebitelského práva EU ze dne 2. června 2025, k dispozici zde a zde.

⁽⁸⁾ COM(2025) 47 final, s. 2.

⁽⁹⁾ V této souvislosti viz strategie pro jednotný trh, s. 6.

⁽¹⁰⁾ Zpráva o právním státu 2024 – Sdělení a kapitoly o jednotlivých zemích.

2.5 EHSV se domnívá, že je naléhavě zapotřebí objektivní a včasná politika prosazování práva, která bude odpovídat současným výzvám – slabá politika prosazování podléhající vnějším zásahům udržuje překážky, nerovnosti a roztržitost jednotného trhu. Vyzývá k hlubšímu zamýšlení nad využíváním a přiměřeností: i) preventivních opatření, která mají bránit roztržitosti a riziku nedodržování právních předpisů EU; ii) jasného a koordinovaného přístupu, pokud jde o nástroje týkající se prevence, spolupráce a nápravy; iii) transparentnějších a racionálnějších řízení o nesplnění povinnosti v zájmu zajištění odpovědnosti za výkon širších pravomocí Komise; iv) využívání a dostupnosti nástrojů EU ve vztahu k občanům a podnikům.

2.6 EHSV vyzývá Komisi, aby vyslala jasný a konkrétní signál, jak posílí prosazování práva, což zahrnuje i rozhodnější přístup k řízením o nesplnění povinnosti jako první krok k provádění strategie jednotného trhu⁽¹¹⁾. EHSV rovněž připomíná, že členské státy mají v první řadě povinnost striktně uplatňovat právo EU, což vyžaduje vhodné strategie a zdroje.

3. Konkrétní připomínky

3.1 Preventivní opatření k zamezení roztržitosti a riziku nedodržování předpisů

3.1.1 Odpovídající provádění práva EU by mělo být začleněno do všech kroků legislativního procesu. Komise nedávno uvedla, že bude systematicky připravovat strategii pro provádění, aby naplánovala, jak bude členské státy podporovat během celého procesu provádění, přičemž identifikuje právní, administrativní nebo praktické problémy při provádění a uplatňování právních předpisů, opatření pro sledování pokroku, podpůrná opatření (včetně opatření pro malé a střední podniky) a jasný časový plán. EHSV zdůrazňuje, že je důležité uplatňovat takovou strategii během vypracování, projednávání a přijímání evropských právních předpisů, a zdůrazňuje, že je třeba přijímat snadno proveditelné právní předpisy. Tato povinnost se týká nejen Komise, ale i spolunormotvůrců⁽¹²⁾ – velmi často je výsledkem jednání mnoho otevřených relevantních otázek, jež zůstávají na rozhodnutí členských států, a to i včetně doložek o neúčasti nebo výzev ke gold-platingu.

3.1.2 Otevřené nebo nejasné možnosti, jak se odchýlit od právních předpisů EU nebo je doplnit o další požadavky, komplikují jednotné provádění a oslabují jednotný trh tím, že vytvářejí regulační nesrovnalosti, právní nejistotu, nerovnost práv občanů a podniků a zbytečné náklady a zátěž pro veřejné i soukromé subjekty. Hodnotící zpráva se o tomto problému zmiňuje a obsahuje doporučení, která jdou správným směrem, jako jsou vhodné strategie provádění nařízení, vývoj IT nástrojů pro centralizaci oznámení a hlášení týkajících se nařízení nebo navrhování právních předpisů způsobem, který usnadňuje kontrolu provádění.

3.1.3 EHSV dále navrhuje, aby nařízení a směrnice obsahovaly ustanovení věnovaná provádění a prosazování a aby zajistily přezkum nástrojů, které jsou nezbytné k posílení prosazování⁽¹³⁾. Měly by upřesňovat, jaká ustanovení vyžadují další provádění ze strany členských států, nutnost oznamovat konkrétní opatření, které orgány jsou odpovědné za provádění a jaké jsou odpovídající sankce v případě nesplnění konkrétních povinností. Volbu nařízení nebo směrnice je samozřejmě třeba pečlivě zvážit v závislosti na cílech a míře harmonizace, jichž má být dosaženo, přičemž je třeba usilovat pokud možno o maximální harmonizaci.

3.1.4 Zvláštní pozornost je třeba věnovat gold-platingu⁽¹⁴⁾. EHSV zdůrazňuje, že pokud směrnice nebo nařízení zajišťuje úplnou harmonizaci, je gold-plating v rozporu s právem EU a Komise by měla aktivně využívat své zdroje k jeho odstranění, včetně řízení o nesplnění povinnosti. Navíc v případech, kdy je možné na vnitrostátní úrovni zavést více pravidel nebo požadavků, měly by od toho členské státy upustit. EHSV proto důrazně vyzývá členské státy, aby se s ohledem na cíl jednotného trhu aktivně zavázaly k tomu, že budou rozdíly omezovat na minimum⁽¹⁵⁾.

⁽¹¹⁾ Sdělení Jednotný trh: náš evropský domácí trh v nejistém světě. Strategie pro jednoduchý, hladce fungující a silný jednotný trh.

⁽¹²⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

⁽¹³⁾ Zástupci spotřebitelů a podniků vyzývají Evropskou komisi, aby urychleně přezkoumala nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele (nařízení (EU) 2017/2394) s cílem posílit přeshraniční vymáhání, zajistit silnou ochranu spotřebitelů a rovné podmínky pro všechny obchodníky poskytující služby spotřebitelům v EU bez ohledu na to, kde se nacházejí.

⁽¹⁴⁾ „Gold-plating“ je v souvislosti s prováděním práva EU hojně používaný termín, který označuje dodatečné vnitrostátní povinnosti nad rámec požadavků EU. Viz definice v poznámce pod čarou III, COM(2025) 47 final.

⁽¹⁵⁾ COM(2020) 93 final, s. 3.

3.1.5 Za tímto účelem by se spolunormotvůrci měli vyvarovat vytváření možností pro gold-plating a tyto možnosti během legislativních jednání pokud možno omezovat. Členské státy by se měly oficiálně zavázat, že se gold-platingu při provádění na vnitrostátní úrovni nebo při realizaci opatření v rámci právních předpisů EU vyvarují⁽¹⁶⁾. Například by při probíhajícím přezkumu směrnic měly být napraveny obtíže, které tato praxe způsobuje hospodářským subjektům v oblasti zadávání veřejných zakázek.

3.1.6 Jak je uvedeno ve strategii pro vnitřní trh, nedostatečná odpovědnost členských států za jednotný trh je jednou z nejzávažnějších překážek v EU – dokonce jednou z deseti nejhorších⁽¹⁷⁾. Interinstitucionální dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽¹⁸⁾ ve své současné podobě kromě toho stanoví pouze povinnost členských států identifikovat jakékoli doplnění právních předpisů, kterými se směrnice provádí⁽¹⁹⁾. EHSV doporučuje v rámci očekávané aktualizace této dohody⁽²⁰⁾ důkladné posouzení následujících doporučení a aktivní zapojení členských států.

3.2 **Potřeba jasného a koordinovaného přístupu, pokud jde o nástroje týkající se prevence, spolupráce a nápravy**

3.2.1 Prosazování práva je pro jednotný trh, na němž mají vnitrostátní orgány tendenci používat své vnitrostátní nástroje způsobem, který zdaleka neodstraňuje překážky, ale vytváří požadavky v rozporu s právem EU a zvyšuje roztržtost vnitřního trhu, obzvláště důležité. Komise nedávno uznala, že „mezi překážky, které zúčastněné strany potvrdily, patří složitost vnitrostátních postupů a nedostatek informací o nich, nepřiměřené vnitrostátní požadavky v oblasti služeb, včetně mobility odborníků, zatěžující správní požadavky na vysílání pracovníků a obtíže týkající se daňového systému v přeshraničním kontextu.“⁽²¹⁾

3.2.2 Komise uznala, že je třeba posílit prosazování práva v praxi, včetně lepší koordinace s orgány dozoru v otázce souladu výrobků s předpisy EU, či učinit ze sítě SOLVIT výchozí nástroj pro řešení sporů na vnitřním trhu. Zmiňuje také potřebu zlepšit vyřizování případů nesplnění povinnosti, včetně lepšího stanovení priorit při prosazování práva, jasnosti a důslednosti při vyřizování případů nebo lepšího využívání projektu EU Pilot.

3.2.3 EHSV se domnívá, že by Komise měla urychleně provést aktualizaci sdělení o prosazování práva z roku 2022 jako celkového nástroje, přičemž by měla být zohledněna potřeba: i) posílit správné a včasné provádění právních předpisů EU; ii) zjednodušit nástroje a používat je koordinovaně; iii) urychlit provádění řízení o nesplnění povinnosti a iv) zvýšit transparentnost činností v oblasti prosazování práva.

3.2.4 Kromě toho by Komise měla v zájmu lepšího provádění ze strany členských států informovat o ročních prioritách v oblasti prosazování práva a o svém pracovním programu. To by mohlo být také podrobněji začleněno do výroční zprávy o pokroku při prosazování a provádění, kterou by měl každý komisař předkládat příslušnému výboru Evropského parlamentu.

3.2.5 V neposlední řadě je třeba posílit politiku prosazování práva tím, že se propojí s nástroji na podporu dodržování předpisů a ověřování vymezenými v souboru nástrojů pro zlepšování právní úpravy z roku 2023⁽²²⁾ a s mechanismy *ex post* v případě zjištění porušení právních předpisů EU. Zpráva pracovní skupiny pro prosazování jednotného trhu z roku 2024⁽²³⁾ otevřela diskusi, která má přispět k programu kultury dodržování předpisů, včetně jednotných řízení o nesplnění povinnosti, širšího využívání a lepšího propojení nástrojů spolupráce pro zajištění dodržování předpisů (např. pracovní skupina pro prosazování jednotného trhu, souhrnná jednání, EU-Pilot, SOLVIT, systém IMI)⁽²⁴⁾.

⁽¹⁶⁾ Draghiho zpráva na s. 324 navrhuje „doplnit nový standardní požadavek v článku o provádění směrnic, který bude vyžadovat, aby členské státy, za použití stejné metodiky jako orgány EU, systematicky posuzovaly dopad svých prováděcích opatření na dotčené strany (včetně případů gold-platingu).“

⁽¹⁷⁾ Strategie pro jednotný trh, s. 6 a 7.

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

⁽¹⁹⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj, odst. 43.

⁽²⁰⁾ Oznámení předsedkyně von der Leyen v jejích politických směrech na období 2024–2029 (s. 7) a ve sdělení Evropa jednoduší a rychlejší (s. 12), obojí k dispozici zde.

⁽²¹⁾ COM(2023) 162 final, s. 14.

⁽²²⁾ Viz soubor nástrojů pro zlepšování právní úpravy, 2023 (s. 334), který kategorizuje různé nástroje („podpora dodržování“ vs. „ověřování“).

⁽²³⁾ Zpráva skupiny SMET 2023–2024.

⁽²⁴⁾ Pro zajištění účinnosti je důležité propojit skupinu se systémem SOLVIT, zejména tehdy, pokud členské státy neposkytují stěžovatelům řešení.

3.2.6 Velmi často totiž překážky a nesprávné postupy v souvislosti se svobodami na jednotném trhu hlásí spotřebitelé, podniky nebo jiné zúčastněné strany. Tyto informace je však Komisi obtížné předat, případně Komise nemá dostatek prostředků, aby mohla přijmout opatření na řešení těchto problémů. Například Informační systém technických předpisů (TRIS), který vyžaduje, aby členské státy oznamovaly technické předpisy a kodifikace, je dobře známý a dlouhodobý nástroj, ale působí neustálou frustrací kvůli nedostatečně transparentnímu fungování a působí soukromým subjektům obtíže při podávání připomínek jeho prostřednictvím. Komise by měla tento nástroj posílit a vyvinout mechanismy, které konečným příjemcům a aktérům na jednotném trhu umožní se snadno podílet na odstraňování překážek a poskytovat informace o nesprávném provedení nebo uplatňování.

3.2.7 V souhrnu EHSV zdůrazňuje, že je třeba nástroje a postupy zefektivnit, ale také je používat koordinovaně. Zvláštní důraz by měl být kladen na účinné využívání mechanismů prosazování *ex post*, zejména v případech, kdy nástroje spolupráce nevedly k vyřešení problému.

3.3 **Transparentnější a efektivnější řízení o nesplnění povinnosti**

3.3.1 Řízení o nesplnění povinnosti je považováno za „poslední možnost“, neboť je jediným prostředkem, jak členským státům uložit správné provádění práva EU, a to i prostřednictvím finančních sankcí. Je to nástroj s nejsilnějším odrazujícím účinkem, který se ukázal pro posílení jednotného trhu jako velmi užitečný. Mnohé strany však požadovaly změny, jelikož používání řízení o nesplnění povinnosti se zdá být příliš zpolitizované nebo je jeho vedení příliš zatěžující⁽²⁵⁾.

3.3.2 Evropský účetní dvůr (EÚD) zdůraznil, že řízení o nesplnění povinnosti trvají příliš dlouho a že procento případů nesplnění povinnosti, které trvají déle než referenční lhůty, se zvyšuje⁽²⁶⁾. Doporučuje: i) posílit řízení případů nesplnění povinnosti a sankcí a zároveň sledovat pokrok a ii) přezkoumat metodiku navrhování sankcí, aby se zajistil jejich dostatečný odrazující účinek.

3.3.3 EHSV souhlasí s tím, že je třeba posílit opatření na prosazování, zejména: i) zkrátit dobu trvání řízení o nesplnění povinnosti; ii) zvýšit jejich transparentnost, včetně informací o jednotlivých fázích a výsledcích v případě uzavření řízení; iii) zlepšit komunikaci se stěžovateli. Zdůrazňuje, že je třeba provést důkladnou analýzu s cílem podrobně přehodnotit postupy, odhalit příčiny zpoždění, posílit potřebu účinného vedení řízení prostřednictvím pravidelného interního podávání zpráv, odůvodnit zpoždění při dodržování interních lhůt a zavázat se k dodržování referenčních hodnot. Všechny tyto faktory jsou klíčové pro to, aby se zabránilo situacím právní nejistoty a dlouhodobým negativním důsledkům, které mohou mít výrazný dopad na podniky, pracovníky a spotřebitele. Výroční zpráva, kterou předkládá každý komisař, by měla rovněž odrážet účinnost vedení řízení, včetně jejich délky.

3.3.4 Je rovněž důležité brát náležitě v potaz stěžovatele, zlepšit pokyny k podávání stížností a zveřejňovat více informací o stávajících postupech, aby se předešlo nepřipustným stížnostem⁽²⁷⁾. Pokud stěžovatelé neobdrží oficiální odpověď, bylo by užitečné je informovat o případných změnách stavu jejich stížnosti nebo je odkázat na jiné kanály, jakmile je jasné, že se stížnost projednávat nebude.

3.3.5 V neposlední řadě je transparentnost prosazování práva, vzhledem k významu dodržování právních předpisů EU pro každodenní život občanů a podniků, nezbytná pro účely odpovědnosti. Zájem veřejnosti o právo EU v posledních letech vzrostl, což dokazuje vysoký počet stížností a petic zaslaných Evropskému parlamentu⁽²⁸⁾. Transparentnost napomáhá rychlejšímu plnění předpisů ze strany členských států a vytváří vzájemný tlak, což urychluje jejich prosazování.

⁽²⁵⁾ Lettova zpráva uvádí (s. 128): „Postup řešení a napravování rozsáhlých nesplnění povinnosti je zásadní (...). Patří mezi ně pomalé tempo řízení a nedostatečné sankce, které by měly sloužit jako skutečný odrazující prostředek proti budoucímu porušování.“

⁽²⁶⁾ EÚD – Zvláštní zpráva 28/2024: Prosazování práva EU, bod 54: „roce 2023 dosáhla průměrná potřebná doba nejvyšší hodnoty 3,3 roku, přičemž 48 % případů svou délkou přesáhlo tříletou referenční lhůtu pro postoupení Soudnímu dvoru či uzavření“.

⁽²⁷⁾ Lettova zpráva uvádí, že „oficiální údaje skutečně ukazují na prudký pokles případů nesplnění povinnosti, který není kompenzován počtem případů v rámci projektu EU Pilot ani úměrný poklesu počtu nových stížností.“

⁽²⁸⁾ Viz hodnotící zpráva, s. 28, a EÚD – Zvláštní zpráva 28/2024, bod 79: „(...) Kromě stížností dostává Komise každoročně také zhruba 700 petic od Evropského parlamentu, přičemž některé z nich zmiňují porušování práva EU.“

3.3.6 EHSV zdůrazňuje, že je třeba zjednodušit nástroje pro transparentnost a využít nových možností, které nabízí digitalizace, k tomu, aby byly aktualizované údaje o řízeních uvedeny na jediné internetové stránce. Výroční kontrolní zprávy nabízejí dobrý přehled o politice prosazování práva, ale neposkytují občanům a podnikům včas smysluplné informace ⁽²⁹⁾.

3.4 **Přehodnocení nástrojů EU ve vztahu k občanům a podnikům**

3.4.1 Systém SOLVIT je jediným nástrojem EU, který přispívá k řešení individuálních stížností na uplatňování práva EU. Jeho cílem je řešit problémy hladce a ve spolupráci s úřady, a omezit využívání lidských zdrojů. Jak však upozornil Enrico Letta ⁽³⁰⁾, systém naléhavě potřebuje zdokonalit, aby byl účinnější a efektivnější – střediska nemají dostatek pracovníků, v některých případech chybí odpovídající odborná příprava nebo se řídí odlišnými procesními normami. Podniky, spotřebitelé a pracovníci se proto potýkají se značnými prodlevami a někdy přicházejí o možnost odvolat se proti správním rozhodnutím. Doporučení týkající se systému SOLVIT by mělo být nahrazeno právně závazným nařízením EU, které by zajistilo smysluplné fungování tohoto nástroje a jednotné uplatňování postupů ⁽³¹⁾. Tento posun by rovněž zvýšil odpovědnost, viditelnost a schopnost reagovat a usnadnil jednotný výklad práva EU v rámci celé sítě.

3.4.2 SOLVIT je důležitým nástrojem, který přispívá k prosazování práva, odhaluje systémové pochybení a propojuje informace s dalšími nástroji prosazování práva, zejména s řízeními o nesplnění povinnosti, čímž zajišťuje včasné dosažení souladu s právem EU.

3.4.3 Ačkoli je SOLVIT užitečným nástrojem, jeho rozsah je omezený. EHSV se domnívá, že by bylo užitečné prozkoumat nové možnosti členských států, jak zajistit správné uplatňování práva EU na vnitřním trhu, což by mohlo přispět k včasné reakci na problémy hlášené občany a podniky. Enrico Letta navrhl zřídit v členských státech zvláštní orgány, které by se zabývaly výhradně záležitostmi jednotného trhu ⁽³²⁾.

3.4.4 EHSV považuje politickou vůli členských států za nezbytný předpoklad lepšího dodržování předpisů na jednotném trhu. To by pomohlo zjednodušit úsilí o prosazování práva, rozdělit odpovědnost a snížit náklady Komise a členských států. Kromě toho není možné politiku prosazování práva posilovat bez přidělení více prostředků generálním ředitelstvím Komise odpovědným za provádění a prosazování práva, ale také vnitrostátním orgánům, které hrají při zajišťování správného provádění práva EU primární úlohu.

V Bruselu dne 18. září 2025.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Oliver RÖPKE

⁽²⁹⁾ Viz EÚD – Zvláštní zpráva 28/2024, bod 73.

⁽³⁰⁾ Viz Lettova zpráva, s. 127.

⁽³¹⁾ Lettova zpráva.

⁽³²⁾ Lettova zpráva: „Jedním ze schůdných přístupů by mohlo být přijetí modelu podobného tomu, který se používá při prosazování práva EU v oblasti hospodářské soutěže pro řešení případů s významným právním, ekonomickým nebo sociálním dopadem.“